Hangi kitap diye sorarsanız, **Belma'ya Mektuplar**… Kitabı fotokopisi yapılmış mektuplardan bilgisayara geçirirken okudum, sonra tashih için yeniden okudum ama sadece okumak için okumamıştım. Bu kitap güncedir, anı değildir. Anı yaşandıktan epeyce sonra yazılır ve o yaşanılan anı da genellikle yansıtmaz. O gün filanca konuda şöyle düşünüyorsunuzdur, on yıl sonra başka türlü düşünebilirsiniz. Güncede ise o anki duygularınızı, düşüncelerinizi ifade edersiniz ve bunların bir bölümü diyelim on yıl sonra değişecektir.

Kitap bir çeşit long-seller oldu, az gidiyor ama sürekli gidiyor. Her okuyan değerlendirmesini iletiyor ve bazılarına hayret ediyorum; demek kitapta bu da var diye düşünüyorum.

Mektupların büyük bölümü 1977-1979 sonbaharları arasında hapishaneden yazılmıştı. Önemli olan nereden yazıldıkları değil, içinde ne ararsanız var. Kitap değerlendirmelerinden iç hesaplaşmalara kadar çok şey var. Aslında bu mektuplar benim için ciddi bir terapi olmuştu, yazmak beni ferahlatıyordu. Sonraki yıllardaki "yazı fabrikası" gibi iyi ve sık yazmak özelliğimi bunlara borçluyum diyebilirim.

Mektupların hepsi çizgisiz düz kağıda yazılmıştır, Belma'nın gönderdiği el yazımla yazılmış fotokopiler hala duruyor. Aynı özellik sonraki yıllarda da sürdü, çizgili kağıda yazarken zorlanırım. Yazarken altına çizgili kağıt koymam ve satır milim sapmaz; alışkanlık işte.

Kitapla ilgili çok değerlendirme duydum, birkaçını belirteyim.

Bir tanesi, insanın kendi yaptığına değer vermesi iyi bir özellik demişti. Bu mektupların yayınlanmasını çok isterdim ve Belma saklayıp bana göndermeseydi gerçekleşemezdi. İnsan kendine ve yaptıklarına değer vermelidir.

Bir başkası, bir kadındı, "Bu kadın seni sevmemiş" demişti. Ben de "Olabilir; benim onu sevmem, onun da beni sevmesini gerektirmez, en azından aynı oranda sevmesini gerektirmez"

demiştim.

Adını hatırlamadığım bir Osmanlı şairinin şöyle bir sözü vardır: “Ben seni seviyorsam bundan sana ne?”

Bir başka okur, aslında birkaç başka okur demek daha doğru olur, “Herkes bu kadar açık yazıp sonra da yayınlayamaz, iyi cesaret” demişti. Değerlendirmeye göre değişir tabii, bana özel bir cesaret gibi gelmedi çünkü hiç tereddüt etmedim.

Mektupları bilgisayara geçirirken (2013 yılıydı) o günkü (1977-1978) yazanla 35 yıl sonraki ben arasında bazen bağlantı kuramadım. Bu bir yandan iyi bir şey çünkü o günkü kişinin üzerine en az iki tane daha geldi, başka bir deyişle farklı ortamlarda sürekli gelişme yaşadım. Bir yandan da kötü çünkü aynı kişisiniz ama aynı zamanda da belirgin olarak farklısınız; o kadar ki 35 yıl önceki aynı kişi size yabancı gibi görünebiliyor. Bugünün Engin’i başka birisine bakar gibi 35 yıl önceki kendisine bakıyor.

Bu duyguyu 1982 yılı sonunda da hissetmiştim. 1982 başındaki ben ile sonundaki ben arasında hissedilebilecek derecede fark vardı. Bu farklılık bir yılda olamazdı tabii, önceki birikimin sonuçları ortaya çıkmıştı.

Yukarıdaki belirlemeden aslında ne güzel bir roman çıkar: bugünkü ben 35 yıl önceki bana yabancıya bakar gibi bakıyor.

Değişme ve öğrenme kapasitesi ve bunu geçmişi biriktirerek yapabilmek iyi bir şey. Bu arada birikenler çoğalınca uzak geçmiş de epeyce aşağılarda kalıyor.

Sosyalist harekette insanlar kolayca 35-40 yıl önceki geçmişe dönebiliyorlar hatta neredeyse sürekli orada yaşıyorlar bile denilebilir. Bunu yapabilmek için çaba harcamam gerekiyor. 35-40 yıl öncesini sürekli hatırlayıp ve bir de bugüne taşımak anlamsız geliyor.

Değişti, her şey değişti ve bu kadar çok ve değişik konularda yazmanın gerekliliği de buradan çıkıyor.

Bu özellik de yılların birikimiyle kazanıldı tabii…

Şu kitabı bu sefer sadece okumak için okuyayım…